

Sygn. akt: IV RC 438/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2021r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Grażyna Kursa

Protokolant: Beata Doleżych

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 maja 2021r. w R.

sprawy z **powództwa G. P.**

przeciwko U. P.

o obniżenie alimentów

1) oddala powództwo;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV RC 438/20

UZASADNIENIE

Powód G. P. w pozwie z 20 października 2020 roku domagał się obniżenia alimentów ustalonych na rzecz pozwanej U. P. z kwoty po 1 000 zł miesięcznie do kwoty po 400 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu żądania podał, że 29 sierpnia 1989 roku strony zawarły związek małżeński, jednak od kilku lat pozostają w faktycznej separacji. W dniu 16 października 2015 roku strony zawarły przed notariuszem W. G. ugodę co do obowiązku alimentacyjnego powoda na rzecz pozwanej, określając, że powód będzie przekazywał pozwanej 1 000 zł miesięcznie do 10 – go dnia każdego miesiąca płatne z góry, poczynszy od października 2015 roku. Podział majątku wspólnego nastąpił bez spłat i dopłat. W dniu 13 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy w Rybniku wydał postanowienie w sprawie o sygn. IV RCo 5/20 z wniosku pozwanej, w którym nadał klauzulę wykonalności ugodzie zawartej 16 października 2015 roku co do obowiązku alimentacyjnego. Pismem z 19 maja 2020 roku powód został powiadomiony o wszczęciu postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Kmp 4/20 przez Komornika Sądowego K. D., na podstawie tytułu wykonawczego z 13 marca 2020 roku, sygn. akt IV RCo 5/20. Powód wskazał, że od 2015 roku nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca obniżenie alimentów polegająca na zmianie siły nabywczej pieniądza, inflacji, epidemii, a także zwiększyły się konieczne wydatki powoda.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, wskazując, że sytuacja finansowa powoda nie uległa zmianie od ostatniego ustalenia alimentów, jego emerytura podlega waloryzacji, powód dodatkowo pracuje, otrzymał duży spadek po swojej matce, zaciągnął kredyt, by ulepszyć nieruchomość, którą chce wynająć, nadto żyje z konkubiną, z którą wspólnie ponosi koszty utrzymania. Pozwana zarzuciła także, że powód zawyżył koszty swojego utrzymania, wskazała także, że powód nadużywa alkoholu, na którego zakup przeznaczają spore środki.

W toku postępowania jurysdykcyjnego strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Strony zawarły związek małżeński 29 sierpnia 1989 roku. W dniu 16 października 2015 roku małżonkowie przed notariuszem W. R. A Nr (...) dokonali umowy w zakresie ustroju małżeńskiego, podziału majątku wspólnego oraz ustalili wzajemny obowiązek alimentacyjny. W § 6 umowy powód zobowiązał się w wykonaniu obciążającego go obowiązku alimentacyjnego względem żony poprzez płacenie na jej rzecz kwoty 1 000 zł miesięcznie, poczynając od października 2015 roku wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

W czasie ustalenia wysokości alimentów powód miał 47 lat i pobierał świadczenie emerytalne w wysokości 4 400 zł. Czasami pracował dorywczo, gdzie otrzymywał wynagrodzenie w wysokości ok. 2.200 zł.

Powód obecnie ma obecnie 53 lata. Pobiera świadczenie emerytalne w wysokości 4 700 zł. Od lutego 2020 roku nie pracuje dorywczo. Jest ogólnie zdrowy. O. po swojej matce środki pieniężne w wysokości 110 000 zł oraz nieruchomości, którą wystawił na sprzedaż za cenę 120 000 zł. W 2019 roku powód otrzymał kredyt w (...) Banku (...) S.A. na kwotę około 100 000 zł, który przeznaczył na remont domu. Partnerka powoda pracuje zawodowo i otrzymuje wynagrodzenie około 4 000 zł miesięcznie. Miesięczne wydatki powoda kształtują się następująco: żywność – 1 500 zł, środki czystości – 200 zł, kosmetyki – 200 zł, odzież -300 zł, rozrywka -300 zł, prąd, gaz, woda, wywóz śmieci – 575 zł, wydatki na samochód i motor – 600 zł, ogrzewanie domu – 600 zł, podatek od nieruchomości – 125 zł, ubezpieczenie – 100 zł, telefon, Internet, telewizja – 200 zł, rata kredytu – 2.500 zł, alimenty – 400 zł, co łącznie stanowi 7 600 zł.

W czasie ustalenia wysokości alimentów pozwana miała 48 lat. Pracowała wówczas jako sekretarka, otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 2 700 zł netto miesięcznie, nie posiadała żadnego innego źródła dochodów.

Obecnie pozwana ma 54 lata. Pracuje nadal jako sekretarka i otrzymuje wynagrodzenie w wysokości około 2 700 zł netto miesięcznie. Nie posiada żadnych oszczędności. Mieszka z synem w mieszkaniu własnościowym. Syn choruje na schizofrenię i pozwana wspomaga go finansowo, ponieważ pracę podjął w marcu 2021 roku i pierwszy raz dołożył się do kosztów mieszkaniowych w maju 2021 roku, wcześniej bowiem, jakkolwiek miał orzeczoną całkowitą niezdolność do pracy, nie nabył prawa do renty ze względu na brak odpowiedniego stażu pracy. Dodatkowo też pozwana wspiera córkę, która samotnie wychowuje dziecko. Miesięczne koszty utrzymania mieszkania wynoszą około 1 200 zł. Pozwana jest w trakcie leczenia kardiologicznego, ortopedycznego, ginekologicznego i dermatologicznego. Musiała podjąć leczenie prywatne u ortopedy ze względu na zbyt odległe terminy leczenia w ramach NFZ. Bierze na stałe lekarstwa. Miesięczne koszty utrzymania pozwanej przedstawiają się następująco: wyżywienie – 1 500 zł, środki czystości – 200 zł, odzież, obuwie – 300 zł, lekarstwa – 50 zł, wizyty lekarskie – 50 zł, opłaty za telefon – 50 zł, telewizja, Internet – 100 zł, ubezpieczenie – 100 zł, co łącznie stanowi 2 350 zł. Pozwana nie ma żadnych długów.

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k. 17, wypis aktu notarialnego k. 18-24, odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Rybniku z 13 lutego 2020 roku IV RCo 5/20 k. 25 – 26, zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego k. 27-28, zgłoszenie o nabyciu własności k. 50-53, zawiadomienie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. k. 54-57, decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. k. 58, 59, 60, 66-71, zgłoszenie o nabyciu własności k. 72-75, zeznania powoda k. 80v, faktura k. 83, zeznania pozwanej k. 87-87v).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania stron, które były spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały oraz odpowiadały zebranych w sprawie dokumentom, szczegółowo powyżej opisanym. Strony nie zgłaszały dalszych wniosków dowodowych, a Sąd uznał sprawę za wyjaśnioną do merytorycznego rozstrzygnięcia. Sąd oddalił wniosek powoda do zakreślenia terminu do złożenia dalszych wniosków dowodowych jako zmierzający do przedłużenia postępowania na podstawie art.235² pkt 5 kpc, ponieważ powód zainicjował postępowanie w październiku 2021 roku i miał czas do złożenia wniosków dowodowych w toku postępowania, zważywszy, że przedostatnia rozprawa odbyła się w lutym 2021 roku i mógł złożyć odpowiednie wnioski przed terminem rozprawy wyznaczonej na maj 2021 roku, od początku też jest reprezentowany przez pełnomocnika.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

M. - prawną podstawę rozpoznania roszczenia powódki stanowią przepisy art. 23 i 27 kro. Zawarcie małżeństwa prowadzi do powstania stosunku prawnego, składającego się z praw podmiotowych, zarówno o charakterze niemajątkowym, jak i majątkowym. Małżonkowie mają obowiązek współdziałania w trakcie trwania małżeństwa. Celem współdziałania jest zapewnienie bytu rodziny. Zgodnie z art. 23 kro małżonkowie są obowiązani do wspólnego pożycia, do wzajemnej pomocy i wierności oraz do współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli. Obowiązek wzajemnej pomocy małżonków oraz współdziałania dla dobra rodziny znajduje rozwinięcie w art. 27 kro - ulokowanym w ramach tego samego działu "Prawa i obowiązki małżonków" - z którego wynika, że małżonkowie powinni, każdy według swych sił oraz możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 39/11, LEX nr 951033). Orzecznictwo Sądu Najwyższego (a w szczególności wytyczne w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty - uchwała Sądu Najwyższego Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86, publikowana OSNC 1988/4/42) nie pozostawia przy tym wątpliwości, iż małżonek może dochodzić zaspokajania potrzeb na zasadzie art. 27 kro zarówno wtedy, gdy rodzinę tworzą małżonkowie i dzieci będące na ich utrzymaniu, jak i wówczas, gdy w rodzinie dzieci takich nie ma, względnie są one już samodzielne i same się utrzymują.

Przy tym, zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1976 r. III CZP 49/76, okoliczność, że małżonek pozostający w separacji faktycznej i nie obciążony obowiązkiem wychowania dzieci, jest zdolny do pracy zarobkowej i bądź pracuje bądź ma możliwość taką pracę uzyskać, sama przez się nie pozbawia go roszczenia do współmałżonka na podstawie art. 27 kro o zaspokojenie swych potrzeb w zakresie odpowiadającym zasadzie równej stopy życiowej małżonków.

W konsekwencji powyższego roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie. Standard życia powoda jest znacznie wyższy od standardu życia pozwanej. Należy również wskazać, że pozwana cierpi na różne dolegliwości zdrowotne, co powoduje zwiększenie wydatków na wizyty lekarskie oraz środki farmakologiczne.

Nie zasługiwała również na uwzględnienie argumentacja powoda, że doszło do zmiany stosunków uzasadniających obniżenie ustalonych alimentów. Powód wskazał, że zmieniła się siła nabywczą pieniądza oraz występuje stan epidemii, który powoduje zwiększone wydatki po stronie powoda. Zgodnie, z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi poprzednio podczas ustalania wysokości poprzednich alimentów.

Powód w 2015 roku otrzymywał średnią emeryturę w wysokości około 4 400 zł. Od tego czasu świadczenie emerytalne wzrosło do 4 700 zł. Pomimo, że obecnie obserwuje się ogólną tendencję wzrostową w cenie usług i towarów, to i tak powód może ją sobie zrekompensować, ponieważ otrzymuje zwiększone świadczenie emerytalne. Odnosząc się natomiast do zwiększonych wydatków związanych ze stanem epidemii, to należy wskazać, że powód w żaden sposób nie wykazał, aby w związku z tym ponosił jakiegokolwiek dodatkowe koszty. Powód, otrzymując emeryturę, nie musi się obawiać o utratę stanowiska pracy lub zmniejszenie wymiaru etatu. Nadto, z dodatkowego wynagrodzenia powód zrezygnował, wskazując przy tym, że nie był już zainteresowany pracą na podstawie umowy zlecenia. Na uwagę zasługuje również fakt, że powód otrzymał spadek, w tym środki pieniężne w wysokości 110 000 zł oraz nieruchomości, którą wystawił na sprzedaż za cenę 120 000 zł. W 2019 roku powód pobrał kredyt, który przeznaczył na remont domu. Konkubina powoda pracuje zawodowo i otrzymuje wynagrodzenie około 4 000 zł miesięcznie, stąd może z nią dzielić koszty utrzymania. Okoliczności te wskazują, że sytuacja powoda nie uległa istotnej zmianie, która uzasadniałaby obniżenie alimentów ustalonych na rzecz pozwanej.

Pozwana natomiast ma wynagrodzenie za pracę w kwocie 2700 zł netto i jest to jej jedyne źródło utrzymania, dlatego alimenty od powoda istotnie przyczyniają się do zaspokojenia jej podstawowych potrzeb. Na marginesie wskazać należy, że obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej oparty jest na art. 23 i 27 kro, stąd nie było

przedmiotem badania Sądu czy dzieci stron, a zwłaszcza syn winien przyczynić się do utrzymania pozwanej, wskazać też należy, że jego sytuacja zarobkowa dopiero teraz pozwala na partycypowanie w kosztach mieszkaniowych.

Powód jako małżonek, jak już wcześniej wspomniano, jest zobowiązany do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, a pozwana ma prawo do równej stopy życiowej z powodem. Wobec powyższego, mając na uwadze, że nie doszło do zmiany stosunków po żadnej ze stron, a także treść art. 23 i 27 kro, orzeczono jako na wstępie na podstawie art. 138 kro.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc. Powód przegrał proces w całości, dlatego obowiązany jest zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty. Na zasądzoną kwotę złożyły się: opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w kwocie 900 zł ustalone w oparciu o § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z 22 października 2015r.